

Asia: VN/25829/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Yrittäjät kannattaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estävää lainsäädäntöä ja asiassa tehtävää työtä. Samaan aikaan joudumme kuitenkin nostamaan esiin sen tosiasian, että ilmoitusvelvollisten asiakkaita koskevia riskiarvioita päättyy virheelliseen lopputulokseen ja asiakkailta evätään aiheettomasti mahdollisuus pankkien tai vakuutusyhtiöiden tarjoamiin palveluihin. Asiakkaan oikeutta tulla arvioiduksi täsmällisten ja luotettavista lähteistä kerättyjen tietojen perusteella tulisi korostaa selvästi nykyistä voimakkaammin.

Rahanpesuun liittyvät epäilykset on merkittävä asiakkaan asemaan vaikuttava seikka monessa suhteessa. Eräs merkityksellisimmistä on se, että talletuspankki saa kieltäytyä perusmaksutilin avaamisesta ja siihen liittyvien palveluiden tarjoamisesta vain rahanpesulaista tai eräiden Suomen kansainvälisten velvoitteiden täyttämistä johtuvasta syystä. Maksutili ja välineet sen käyttöön ovat palveluita, joita ilman yhteiskunnassa on vaikea toimia.

Rahanpesun torjuntaan liittyviä veloituksia, valvontaa ja seuraamuksia on kiristetty viime vuosien aikana sekä EU:ssa että kansallisesti. Tämä on johtanut pienten yritysten vaikeuksiin avata perusmaksutiliä.

Edellä mainitun perusteella kannatamme ehdotuksen niitä osia, joiden voidaan olettaa selkeyttävän ilmoitusvelvollisen toimintaa ja parantavan asiakkaan oikeutta tulla arvioiduksi täsmällisten ja luotettavista lähteistä kerättyjen tietojen perusteella. Sen sijaan suhtaudumme kriittisesti esityksen osiin, joilla puututaan yksityiselämän suojaan. Meille herää kysymys ehdotettavien valtuuksien oikeasuhtaisuudesta rahanpesun estämissäntelyn päämääriin nähden.

Vaikutusarvioiden osalta toteamme, ettei niissä mitenkään arvioida missä määrin ehdotettavat muutokset vaikuttavat ilmoitusvelvollisen asiakkaita koskevien riskiarvioiden virheellisiin lopputuloksiin. Miltä osin ehdotukset lisäävät riskiä ja miltä osin ne vähentävät riskiä?

Malinen Petri
Suomen Yrittäjät ry